

ת"פ 36886/11/17 - מדינת ישראל נגד שחר לוקה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 36886-11-17 מדינת ישראל נ' לוקה

לפני כבוד השופט דנה אמיר
המאשימה מדינת ישראל
נגד
הנאשם שחר לוקה

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד נדב שחם

ב"כ הנאשם - עו"ד ליאור דויד

הנאשם

גזר דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. לאחר תחילת שמיעת הראיות, במסגרת הסדר דיוני אליו הגיעו הצדדים ולאחר תיקון כתב האישום במסגרתו, הודה הנאשם במפורט בכתב האישום המתוקן מיום 27.10.2019 (להלן: "**כתב האישום**") והורשע בעבירות כדלקמן: החזקת סם שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א)+7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 (להלן: "**פקודת הסמים**"), ו-4 עבירות של סחר בסם מסוכן לפי סעיף 13 + 19א לפקודת הסמים.
2. על פי המפורט בחלק הכללי של כתב האישום, לנאשם שם משתמש פעיל בצ'אט ה"טלגראם" המבוסס על יישומון ה"טלגרם" (להלן: "**היישומון**"). כינויו הוא bar hazamar. תחת שם המשתמש הציע הנאשם למכירה בפלטפורמת היישומון את מרכולתו, סמים מסוכנים ממגוון סוגים, על ידי העלאת תמונות שלהם ועל ידי הפצת תפריטים שעניינם הפצת סמים מסוג MDMA, קנבוס ופטריות.
3. כמפורט ב**אישום הראשון** ביום 29.10.2017 החזיק הנאשם בדירתו השכורה בתל אביב (להלן: "**הדירה**"), בסמים מסוכנים שלא לצריכתו העצמית וללא היתר מאת המנהל, כמפורט להלן: בשתי קערות שונות בסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 109.80 גרם, בשקית שחורה בסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 37.25 גרם, בשקית ירוקה בסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 152.22 גרם. בנוסף, החזיק הנאשם בפטריות מיובשות המכילות יחדיו

23.7680 גרם של פסילוצין. באותן נסיבות החזיק הנאשם בדירה בשני משקלים אלקטרוניים, בשקיות קטנות שקופות, בסכום כסף מזומן בסך כולל של 41,340 ₪ ובדף נייר עליו רשם: "פטריות גולדן טיצר, גרם ב-100 ₪" נושא תאריך 26.10.2017.

4. האישומים השני והשלישי נמחקו מכתב האישום המקורי במסגרת ההסדר.

5. כמפורט **באישום הרביעי**, ביום 25.10.2017 בשעה 16:19 לערך, בסמוך לרחוב כרם התימנים 3 בתל אביב, מכר הנאשם ליונתן טייב 10 גרם של סם מסוכן מסוג קנבוס תמורת 850 ₪. בנוסף מכר הנאשם ליונתן טייב בעוד 3 הזדמנויות נוספות בחודש נובמבר, במקום המתואר לעיל, בין 8-10 גרם של סם מסוכן מסוג קנבוס תמורת סכומי כסף שנעים בין 850-900 ₪ בכל הזדמנות. במעשיו המתוארים לעיל סחר הנאשם ב-4 הזדמנויות שונות בסם מסוכן מסוג קנבוס תמורת סכום כסף.

6. הצדדים לא הציגו הסכמה עונשית במסגרת ההסדר הדיוני אליו הגיעו, אך הסכימו כי הנאשם ישלח לקבלת תסקיר לעונש, כי הנאשם לא יוכרז כסוחר סמים, וכי יחולט סך של 30,000 ₪ מתוך הסך של 41,340 ₪ אשר נתפס מידי, לפי הוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט - 1969 (להלן: "**הפסד"פ**"). הוסכם כי יתרת הסכום, כמו גם סכומים נוספים שהופקדו על ידו בהלכים קשורים, והטלפונים הסלולריים המפורטים בבקשת החילוט שבכתב האישום יוחזרו לנאשם, וכי יינתן צו להשמדת המשקלים האלקטרוניים שנתפסו.

תסקירי שירות המבחן

7. **בתסקיר הראשון**, נושא תאריך 15.3.2020, פורטו נסיבות חייו של הנאשם והיכרות שירות המבחן עמו מהליך המעצר. לדברי הנאשם, בגיל 16 נחשף לשימוש בסמים מסוג קנבואידים דרך חברים, תחילה בנסיבות חברתיות, אך עם סיום שירותו הצבאי החל להשתמש בסמים באופן קבוע. לטענתו, השימוש בסם משפיע על מצבו הרגשי, מפחית את רמת החרדה ועוזר לו להתמודד עם תחושות דיכאון מהן סובל לעיתים קרובות. עוד לדבריו, במחצית השנייה לטיול שערך לאחר הצבא צרך סמים בכמות גדולה. על פי התסקיר, הנאשם נעדר עבר פלילי, למעט בשל היעדרות משירות צבאי אז ריצה עונש מאסר בן 3 חודשים.

8. במסגרת הליך המעצר התרשם שירות המבחן כי הנאשם חווה חוסר יציבות במישורי חיו, והתפתח במשפחה בה היה חשוף לאורח חיים התמכרותי ושולי שניהל אביו, לאור התמכרות האב להימורים. מגיל צעיר נאלץ הנאשם להתנהל באופן עצמאי ולהתמודד עם קשייו באופן שאינו מותאם ליכולותיו, בהעדר פניות מצד הוריו לתמוך בו. להערכת שירות המבחן השימוש בקנבוס היווה עבור הנאשם מפלט ממפגש עם קשיי תפקודו, אך למעשה שימר חוסר יציבות והתנהלות בלתי אחראית, והוביל לטשטוש גבולות והעמקת מעורבות בעולם הסמים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם התקשה להעמיק במשמעות המיוחס לו ועלה הרושם כי הנאשם ממוקד בעצמו, בצרכיו ובחיפוש אחר רווח כספי. לצד זאת, עלה הרושם כי מעורבות הנאשם בפלילים והשהות במעצר היוו עבורו אמצעי הרתעה וסייעו במידה רבה בבלימת התדרדרות במצבו.

9. בתסקיר פורט כי במסגרת צו הפיקוח שולב הנאשם בקבוצת עצורי בית של שירות המבחן, שם התקשה לשתף פעולה והגיע למספר מפגשים בודדים. במפגשים בהם נכח צוין כי בלט העדר יכולתו לשתף בפתיחות בדפוסי התנהגותו הבעייתיים ובחירותיו שהיו ברקע למעצרו. ההתרשמות היא כי לנאשם קושי לקבל ביקורת ולהתמודד עם

קשיים רגשיים שעולים תוך כדי השיח הטיפולי. בחודש דצמבר 2018 השתלב הנאשם ביחידה לטיפול בהתמכרויות בנהריה, התמיד להגיע לטיפולים פרטניים ומסר בדיקות שתן נקיות. על פי הדיווח הנאשם למד לקחת אחריות על מעשיו והפנים את ההשלכות של שימוש בסמים על התנהלותו. לאחר סיום צו הפיקוח ניתק הנאשם קשר עם היחידה, בניגוד להמלצתם על המשך טיפול. לטענת הנאשם הפסיק את הטיפול ביחידה עקב מעבר דירה ולטענתו לא ידע לחפש יחידה באזור מגוריו.

10. בעת עריכת התסקיר לעונש מסר הנאשם כי בתקופת ביצוע העבירות צרך סמים על בסיס יומיומי ובתדירות גבוהה, התגורר בדירת שותפים בה נהג לבלות עם חברים ולצרוך סמים, ועל מנת להוזיל את עלויות הסם, נהג לרכוש כמות סמים גדולה באזור הצפון ולמכור לחבריו במחיר עלות. הנאשם הכחיש שימוש באפליקציית הטלגרם וטען כי מכשירי הטלפון שנמצאו בדירה לא שייכים לו. צוין כי הנאשם הביע צער על מעשיו, וטען כי ביצע את העבירות בשל רצון לרצות את חבריו, ללא התחשבות בהשלכות. הנאשם טען שהודה במיוחס לו כי חבריו שכנעו אותו שכן הוא נעדר עבר פלילי. הנאשם זומן לבדיקת שתן אך לא ביצע את הבדיקה, טען שהגיע באיחור, והטיל את האשמה על מבצעת הבדיקה. בשיחות נוספות מסר כי בשל קושי רגשי השתמש באופן חד פעמי בסמים ובהמשך אישר שחזר לשימוש קבוע. לבקשתו הופנה הנאשם ליחידה לטיפול בהתמכרויות בתל אביב אך לא יצר עמם קשר וטען כי באחריותו של שירות המבחן למצוא עבורו מקום טיפולי מתאים לצרכיו, שכן הוא נעדר כוחות נפשיים להתמודד עם מציאת מקום טיפולי מתאים. שירות המבחן תיאר לנאשם פגישה ביחידה, והבין מבא כוחו כי הנאשם הגיע לפגישה וקבע פגישת המשך.

11. להערכת שירות המבחן התקשה הנאשם לאורך השנים להסתגל למצבי דחק ולהתמודד עם קשיי הרגשיים ולכן פנה לשימוש בסם. חרף הצהרותיו, הנאשם אינו מצליח להימנע משימוש בסם לאורך זמן, בשל קשייו לוותר על הרווחים המשניים שבשימוש בו. הרושם הוא כי לנאשם אישיות לא מגובשת ואימפולסיבית והוא מתקשה להכיר בדפוסי ההתנהגות שהובילו אותו לשימוש חוזר בסמים, ומטיל אחריות על חבריו ועל גורמי האכיפה והטיפול. לצד זאת, פורט כי הנאשם ביטא רצון להשתלב בטיפול במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות, ככל הנראה בשל החשש מתוצאות ההליך המשפטי. שירות המבחן פירט את גורמי הסיכון וביניהם קשיו של הנאשם לתפקד באופן תקין במסגרות חיו השונות לאורך השנים, התפתחותו באווירה משפחתית מורכבת, מאפייני אישיותו, קשייו לשתף פעולה עם הליך טיפולי ארוך טווח, וקשיו לשמור על ניקיון מסמים לאורך זמן. כגורמי סיכון נשקל היעדרו של עבר פלילי וכן רצונו של הנאשם להשתלב בהליך טיפולי ייעודי בתחום ההתמכרויות. מסקנת שירות המבחן היא כי לא ניתן לשלול רמת סיכון במצבו להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד. שירות המבחן פרט את התלבטותו, ולבסוף המליץ על דחיית הדיון למשך שלושה חודשים תוך מתן הזדמנות לנאשם להשתלב בטיפול משמעותי, במהלכם יבחן מצבו ויכולתו לשתף פעולה לאורך זמן.

12. **בתסקיר השני** נושא תאריך 4.6.2020, צוין כי משך חודשים הנאשם לא ענה לשיחות הטלפון ואף לא יצר ביוזמתו, והקשר עמו התאפשר רק בתיווך בא כוחו. עוד צוין כי נמסר מהיחידה לטיפול בהתמכרויות שהנאשם לא הגיע לפגישת הקליטה שנקבעה לו. לפגישה שנקבעה לו לחודש מאי בשירות המבחן לא הגיע הנאשם והודיע טלפונית שקבע תור לרופא. תואמה פגישה נוספת לחודש יוני אז טען הנאשם כי הגיע לפגישה שנקבעה לו ביחידה לטיפול בהתמכרויות בתל אביב, אך בשל מגבלות הקורונה לא הצליח להשתלב בטיפול. לאחר שעומת עם דיווח גורמי הטיפול ביחידה טען כי הגיע באיחור של 3 שעות, לכן לא נקלט ביחידה, ולא יכול היה לחזור לפגישה נוספת בשל מגבלות הקורונה. כשקצין המבחן ציין באוזניו כי היחידה לטיפול בהתמכרויות חזרה לפעילות בחודש מאי מסר הנאשם כי הוא מתקשה לגייס כוחות נפשיים להשתלב בטיפול, כיוון שעסוק בהתמודדות עם התמכרותו של אביו להימורים ובדאגה

לאחיותיו הצעירות. עוד תאר מצוקה רגשית וקושי להירדם בלילות. הנאשם סרב לפנות לטיפול פסיכיאטרי מחשש לנטילת טיפול תרופתי.

13. הנאשם חזר על טענתו כי לא סחר בסמים והטיל את האחריות על חבריו ועל מערכת המשפט. לטענתו הודה במסגרת עסקת טיעון על מנת לסיים את ההליך במהירות. לדבריו, צורך סמים מדי מספר שבועות בעת שנמצא במצוקה רגשית, וכיוון שחדל לצרוך סמים על בסיס יומיומי לתפיסתו אינו מכור לסמים. תחילה דרש הנאשם להשתלב בטיפול ביחידה להתמכרויות, וטען כי שירות המבחן אינו מצליח להכיל את קשייו להתמיד בטיפול, ולאחר שהוסבר לו שהדבר יגרור את דחיית הדיון, סרב להתחיל תהליך טיפולי וביקש לסיים את ההליך המשפטי במהרה.

14. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות מלאה ובוגרת על מעשיו והתנהגותו, ונוטה להאשים את גורמי הטיפול ואת מערכת המשפט בקשייו לגייס כוחות לקידום מצבו. עוד התרשם שירות המבחן כי הנאשם מחזיק בעמדות ותפיסות הנותנות לגיטימציה לשימוש בסמים ולא מצליח לשמור על ניקיון לאורך זמן. הערכת שירות המבחן היא כי בשל התמודדותו של הנאשם עם מצב משפחתי מורכב, וקשייו להכיר בדפוסי אישיותו הבעייתיים, הנאשם אינו בשל ופנוי רגשית להשתלב בהליך טיפולי ארוך טווח. בנסיבות, לא בא שירות המבחן בהמלצה לחלופות ענישה או שיקום העשויות להפחית מהסיכון להישנות עבירות דומות. המלצת שירות המבחן היא לענישה קונקרטי אשר תמחיש לנאשם את הפסול במעשיו, בדמות עבודות שירות, לצד מאסר על תנאי.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

15. **בטיעוניו לעונש הפנה ב"כ המאשימה** לעובדות כתב האישום, לסוגי ומגוון הסמים המפורטים בכתב האישום, לנסיבות תפיסת הסמים המצביעות להשקפתו על מעורבות עמוקה בסחר, כשלצד החומרים האסורים נתפסו שני משקלים אלקטרוניים, שקיות חלוקה קטנות וסכומי כסף במזומן. בנוסף, הפנה לתדירות העסקאות ולפלטפורמת הטלגראם בה עשה הנאשם שימוש, להיקף התופעה העבריינית, לקלות בביצוע העבירה, לגודל הפיתוי, ולקושי באיתור נאשמים. לטענתו, מתחם העונש ההולם ביחס לאירוע הסחר, הכולל את כלל המכירות, הוא בין 10 ועד 24 חודשי מאסר בפועל. ביחס לעבירת החזקת הסם שלא לצריכה עצמית ובשים לב לסמים שהוחזקו, בין 18 ועד 36 חודשי מאסר בפועל.

16. ב"כ המאשימה, הפנה לתסקירים המדגישים להשקפתו את הבעייתיות שבמצבו של הנאשם והפנה לכך שהנאשם לא נטל אחריות, הכחיש את השימוש באפליקציית ה"טלגראם", וממשיך לצרוך סמים גם במסגרת ההליך הנוכחי, כשלא היה בתנאי מעצרו כדי להרתיעו או להציב עבורו גבולות. עוד ציין כי גם לאחר שניתנה לנאשם הזדמנות נוספת להשתלב בטיפול ושיקום, לא שיתף פעולה, ורמת הסיכון להישנות ביצוע העבירה נותרה כשהייתה בהיעדר טיפול או שיקום. לטענתו, בנסיבות המפורטות, יש למקם את עונשו של הנאשם בחלקו האמצעי של המתחם, ולגזור עליו 36 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי, קנס והתחייבות.

17. **ב"כ הנאשם** הגיש טיעון לעונש בכתב (ענ/4), הוסיף טיעון בעל פה, ואף הגיש מסמכים רפואיים בעניינו של הנאשם (ענ/1 - ענ/3). בטיעונו בעל פה, עתר לקביעת מתחם ענישה שבין 3 ועד 6 חודשי מאסר בפועל שיכול יורצו בעבודות שירות, ובטיעונו בכתב למתחם שבין מאסר על תנאי ובין מספר חודשי מאסר אשר יורצו בעבודות שירות.

לטענתו, תפיסת הסם על ידי המאשימה הביאה לגדיעת העבירה ומניעת השלמתה, ומנעה את הנזק אשר צפוי היה להיגרם. משכך לטענתו, לא נגרם נזק לחברה ממעשי הנאשם, ואין אינדיקציה כי הנאשם ישוב ויבצע עבירות דומות בעתיד. כן הפנה לתיקון הממשי בכתב האישום במסגרת ההסדר. בנסיבות אלה לטענתו, מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא ברף הנמוך.

18. ב"כ הנאשם הפנה לתסקירי שירות המבחן, למצבו ולנסיבות חייו של הנאשם, להודייתו ולחיסכון בזמן שיפוטי, לגילו הצעיר כיום ובעת ביצוע העבירות, ולהיעדרו של עבר פלילי, מלבד הרשעתו במסגרת שירותו הצבאי, כמו גם לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, ולכך שלא הוגשו כתבי אישום נוספים כנגד הנאשם מאז כתב האישום דנן. כן טען כי השימוש בסם עזר לנאשם להתמודד עם תחושות דיכאון והחרדה מהן סבל. להשקפתו, הנאשם נטל אחריות לביצוע העבירות, תוך שציין כי הנאשם שיתף פעולה עם שירות המבחן משך תקופה ארוכה, כשאף הוסרו תנאיו המגבילים. לטענת הסנגור, הנאשם עבר הליך שיקומי ארוך והוכיח שניתן לתת בו אמון, וגם אם לא עמד באופן מוחלט בדרישות שירות המבחן ממנו, אין מקום להחמיר עמו. בהקשר זה אף טען כי הנאשם ניסה להגיע לשירות המבחן, אך לא הצליח בשל המגבלות לאור התפשטות נגיף הקורונה.

19. ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם הסכים לחילוט כמפורט לעיל, ובכך יש ללמד כי הוא מבין את משמעות וחומרת מעשיו, וביקש כי בעת גזירת הדין תישקל תקופת מעצרו של הנאשם, והעובדה ששהה במעצר בית ובתנאים מגבילים תקופה ארוכה. עוד ביקש כי יינתן משקל להסכמת המאשימה שלא להכריז על הנאשם סוחר סמים. לטעמו, בנסיבות האמורות, די בהטלת עונש מרתיע צופה פני עתיד. למצער עתר כי יושת על הנאשם עונש שיכול וירוצה בעבודות שירות, תוך שהפנה להמלצת התסקיר. לטענתו, ככל שייגזר על הנאשם עונש של מאסר בפועל מאחורי סורג וברית, יביא הדבר לפגיעה בנאשם ובמשפחתו, ועונש זה אף עלול לדרדר את הנאשם ולהביא לכך שהישגי הטיפול שעבר ירדו לטמיון.

דברי הנאשם

20. הנאשם טען כי לקח אחריות על מעשיו ופירט אודות הקשיים שחווה במהלך חייו והשפעות ניהול הליך זה עליו ועל משפחתו. לטענתו אף אחד מהגורמים המקצועיים לא סייע לו. הנאשם ציין כי פנה לגורמי טיפול עוד בטרם נשלח על ידי בית המשפט, והביע מורת רוחו אשר להמלצת הרופאים לנטילת תרופות.

מתחם העונש ההולם

21. קביעת מתחם העונש ההולם נעשית על פי עיקרון ההלימה. במסגרת קביעה זו יש להתחשב בערך החברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות ביצוע העבירה. הערך המוגן בעבירות שעניין סחר והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית הוא שלום הציבור ובטחונו כמו גם החוסן החברתי, ובריאות הפרט והציבור. במקרה דנן המדובר כאמור בסחר בקנבוס והחזקת קנבוס ופטריות המכילות פסילוצין, שלא לצריכה עצמית. רבות נכתב אודות הנזק לגוף ולנפש מנגע הסמים, אשר אף עלול לגרום בדרך עקיפה לביצוען של עבירות אחרות ונוספות. כדברי בית המשפט בת"פ (י-ם) 48938-01-15 **מדינת ישראל נ' קריכלי** (6.6.2016):

"כידוע, נגע הסמים פוגע קשות בחברה, משחית את הגוף ואת הנפש, וגורם בדרך עקיפה אך בטוחה לעבירות רכוש, לזנות וקלקלותיה ולצורות החמורות של עבירות הרכוש, המגיעות במקרים רבים לכלל אלימות; שכן, מעבר לפגיעה במתמכרים, פיזית ונפשית, נאלצים המכורים המשועבדים להשחית עצמם, בעבירות שונות, והופכים מקרבנות הסחר לפוגעים בציבור הרחב. בתי המשפט הציבו להם מטרה לבער את אותה מכת מדינה, המכלה כל חלקה טובה".

22. אשר לביצוע עבירות הנוגעת לסם מסוג קנבוס, בשנים האחרונות מתרבים הקולות הטוענים כי לסם מסוג קנבוס יתרונות ושימושים חיוביים, והוא סם הנמנה עם הסמים הקלים ואינו מצוי במדרג חומרה גבוה מבין הסמים השונים (בהצעת חוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה), תשע"ח-2018, ה"ח 1211, 754). לצד זאת, אין חולק כי החוק אוסר שימוש ובוודאי הפצה והחזקת קנבוס שלא לצריכה עצמית, וקיים נזק ממשי לערכים המוגנים מביצוע עבירות אלה. המדובר בעבירות הקלות לביצוע ולצידן רווח כספי, וקיים פיתוי ממשי לבצען, וגם בשל כך קיימת חשיבות לענישה מרתיעה בגין. יש לזכור כי הסוחרים בסמים מביאים לכך שהסמים יהיו זמינים לכל דורש, קלים להשגה וכך הם מתפשטים בקלות ובמהירות בקרב הציבור. כפי שהפנתה המאשימה, בע"פ 2596/18 זנזורי נ' מדינת ישראל (12.8.2018) הבהיר כב' השופט י. עמית, כי החומרה שיש לייחס לסחר בסם ומדיניות הענישה המחמירה בהקשר זה בעינה עומדת, גם כאשר המדובר בסם מסוג קנבוס :

"ריבוי המקרים המובאים לפנינו בעת האחרונה - של גידול, ייצור והפקת קנבוס לשם הפצה ומכירה, כמו גם הפצה ומכירה של קנבוס תוך שימוש באפליקציית ה'טלגראם', מעוררים את התחושה, הגם שאינה מגובה בסטטיסטיקה או במחקר אמפירי, כי המדיניות שבאה לידי ביטוי בחוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה), התשע"ח-2018 (שתחולתו ביום 1.4.2019) - זלגה שלא בטובתה למחוזות אחרים. צרכנים ומשתמשים ואנשים נורמטיביים, שבעבר לא היו נכונים ליטול על עצמם סיכון להסתבך בעולם הפלילי, נכונים כיום לילך צעד נוסף ולהפוך למגדלים ולסוחרים בסם. זאת, מתוך תפיסה שגויה כי מדובר ב"סמים קלים", ובהינתן הטכנולוגיה המאפשרת מכירה והפצה קלה ו"סטריילית" של סמים. ברם, סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים "קלים", תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה."

23. ראו עוד מפי כב' השופט נ' הנדל בע"פ 5807/17 דרחי נ' מדינת ישראל (18.6.2018):

"מדיניות החדשה זו לא נועדה לעודד הספקה או ייצור של סם, ואין בה לגורע מהתכלית החברתית של מלחמה נגד התופעות אלו. עולה כי מדיניות הענישה למשתמש העצמי בסם מסוג קנבוס פעם ראשונה לחוד, ומדיניות הענישה למפיץ, לסוחר ולמגדל, ולמסייע להם - לחוד."

24. באשר לנסיבות ביצוע העבירות, הנאשם הורשע כאמור בסחר בקנבוס במשקל של 8-10 גרם, בארבע הזדמנויות שונות בחודש אוקטובר ונובמבר 2017, עבור סך של בין 850 - 900 ₪ לכל מכירה. הגם שהמדובר במכירה לאותו הקונה, ובפרק זמן קצר יחסית, על פני כחודש, לא ניתן להתעלם מהפגיעה הממשית בערכים המוגנים

מהמעשים, אשר אף מלמדים כי אין המדובר במי שהתנהל באופן חד פעמי ואימפולסיבי לסחר בסם, אלא במי שפעל תוך תכנון ובשיטתיות.

25. אם לא די באמור, הרי שהתכנון המוקדם בבסיס העבירות אף נלמד מכך שהנאשם נרשם באפליקציית הטלגרם, פתח שם משתמש בצ'אט הטלגרם והציע למכירה את מרכולתו, סמים מסוג קנבוס MDMA, ופטירות. בנוסף, החזיק הנאשם בדירתו קנבוס במשקל כולל של 299.27 גרם שלא לצריכתו העצמית, פטריות מיובשות המכילות 21.7680 גרם פסילוצין, 2 משקלים אלקטרוניים, שקיות קטנות שקופות ודף עליו רשם "פטירות גולדן טיצר, גרם ב 100 ₪" נושא תאריך 26.10.2017. כמו כן, כסף מזומן בסך 41,340 ₪. יש טעם בטענה לפיה כלל המפורט מלמד גם על מעורבות הנאשם בעולם הסחר ואף על פוטנציאל הנזק הממשי לצד מעשיו. נתתי דעתי לתסקירים שהתקבלו לפיהם ברקע ביצוע העבירות התמכרות הנאשם לסמים ועניין זה יבוא בין שיקוליי. לצד זאת אבהיר כי טענת הנאשם בפני שירות המבחן לפיה על רקע התמכרותו, על מנת להוזיל עלויות, נהג לקנות סמים בכמויות גדולות ולמכור לחבריו במחיר עלות אינה עולה בקנה אחד עם עובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם, בין היתר הפעלת המשתמש בצ'אט הטלגרם. משכך, ומשמימלא לא חזר הנאשם על טענות אלה בפניי, לא יינתן להן משקל בעת בחינת הנסיבות.

26. בראי הנסיבות בכללותן, ובשים לב לכך שהנאשם הורשע גם בסחר בסם ב - 4 הזדמנויות, אף אינני שותפה לדעת הסנגור לפיה תפיסת הסם על ידי המאשימה הביאה לגדיעת העבירה, מנעה השלמתה, ומנעה את הנזק אשר צפוי היה להיגרם ממעשי הנאשם ולא נגרם לחברה נזק ממעשיו. אדרבא, בנסיבות האמורות, ומבלי להתעלם מגילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות על המשמעות הממתנת שבכך, מידת הפגיעה בערכים המוגנים ממעשי הנאשם היא ממשית כשלצד העבירות כאמור אף פוטנציאל נזק חמור.

27. בעת קביעת מתחם הענישה, נתתי דעתי לסוג העבירות בביצוען הורשע הנאשם, לתקופת ביצוען החופפת אלה את אלה והתפרסותן על פני תקופה קצרה יחסית. בנסיבות אלה ובהתאם למבחן הקשר ההדוק מצאתי לקבוע מתחם אחד לכלל העבירות כאירוע (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)), ומובן שבעת קביעת המתחם ישקלו מספר המעשים וחומרתם (ע"פ 6888/17 שירזי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.12.2018)).

28. באשר למדיניות הענישה הנוהגת, כפי שצוין בעניין קריכלי, ככלל, מדיניות הענישה בעבירות סמים היא מדיניות ענישה מחמירה. בע"פ 4597/13 פיצו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (22.9.2014) הובהר שוב:

"בית משפט זה קבע לא אחת כי יש להיאבק בתופעת הסמים, מן הייצור ועד ההפצה, באמצעות ענישה מרתיעה אשר הולמת את נסיבות ביצוע העבירה. בין היתר, בהתחשב בכמות הסם וסוגו, חומרת העבירות שבוצעו, חלקו של הנאשם בביצוען ועברו הפלילי של הנאשם";
וכן, **"... ההלכה הפסוקה היא כי ככלל, בעבירות סמים, נסוגים השיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של הנאשם מפני האינטרס הציבורי שבהרתעה והשרשת נגע הסמים".**

29. מסקירת הפסיקה עולה כי בגין ביצוען של העבירות הנדונות, בנסיבות דומות, נוהגים בתי המשפט לקבוע מתחמי ענישה הכוללים ענישה קונקרטית ומחמירה, פעמים רבות בתחתיתם עונשי מאסר מאחורי סורג וברית, בפרט כאשר המדובר במספר עבירות של סחר בסם (ובמקרה זה לצידה אף עבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית).

לעיתים מסתפקים בתי המשפט בהשתתפות עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות או במקרים מתאימים בענישה שיקומית, תוך חריגה ממתחם העונש ההולם, כל מקרה ונסיבותיו (ראו הפסיקה אליה הפנתה ההגנה **בענ/4**). ראו והשוו באשר לענישה הנוהגת:

- רע"פ 5712/16 **אייזנבאך נ' מדינת ישראל** (17.8.2016) שם הורשע המבקש בבית משפט השלום על יסוד הודאתו בביצוע ארבע עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קנבוס. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה שבין 8 ועד 24 חודשי מאסר וגזר על המבקש 8 חודשי מאסר ועונשים נלווים, חרף תסקיר חיובי שהוגש בעניינו והמלצת שירות המבחן להשית עליו של"צ. ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט המחוזי נדחה וכן נדחתה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.
- רע"פ 7858/19 **וקנין נ' מדינת ישראל** (28.11.2019) - שם הורשע המבקש על יסוד הודאתו בביצוע שתי עבירות של סחר בסמים. המבקש מכר ב-2 מועדים שונים סם מסוכן מסוג קנבוס וחשיש במשקל כולל של כ-5.8 גרם. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה שבין מספר חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות, ועד 8 חודשים, וגזר על המבקש 5 חודשי מאסר בפועל. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה כמו גם בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון.
- רע"פ 3627/13 **סדה נ' מדינת ישראל** (22.5.2013) - שם הורשע המבקש על יסוד הודאתו בשתי עבירות של סחר בסם מסוכן. המבקש מכר קנבוס בשתי הזדמנויות שונות במשקל 0.87 ו-1 גרם. בית משפט גזר על המבקש 7 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופסילה. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.
- עפ"ג (ב"ש) 58296-05-19 **אלהואשלה נ' מדינת ישראל** (10.7.2019) - שם הורשע המערער על יסוד הודאתו בביצוע עבירה של סחר בסם מסוכן בכך שמכר לשוטר סמוי 7.3 גרם נטו של סם מסוכן מסוג קנבוס תמורת 300 ₪. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה שבין 7 חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל, וגזר על המערער 9 חודשי מאסר בעבודות שירות. בערעור הועמד עונשו של המערער על 7 חודשי מאסר עבודות שירות.
- עפ"ג (ת"א) 1109-03-18 **לאם נ' מדינת ישראל** (11.6.2018) שם הורשע המערער על יסוד הודאתו בהספקת סם מסוכן במשקל 0.8 גרם ללא תמורה לידידה ובהחזקת סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של כ-88 גרם, ושתי פטריות ובהן פסילוצין במשקל כולל של 0.8419 גרם שלא לשימוש עצמי ומשקל אלקטרוני. בית משפט השלום קבע מתחם שבין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל, וגזר על המערער 5 חודשי עבודות שירות. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה לאחר שהמערער חזר בו מערעורו.
- עפ"ג (מרכז) 13872-04-20 **מדינת ישראל נ' זוהר** (21.7.2020) שם הורשע המערער על יסוד הודאתו בביצוע עבירה של סחר בסם מסוכן ובעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית. המערער ביצע 63 מכירות סם מסוכן מסוג קנבוס, במשך תקופה של 5 חודשים, במשקלים הנעים בין 1 ו-10 גרם נטו לכל עסקה ובסך הכל מכר כ-193 גרם של קנבוס. כמו כן החזיק בכ-237.63 גרם קנבוס. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה לעבירת סחר בודדת של קנבוס במשקל קטן של בין 1 ו-10 גרם בתמורה לסכומים קטנים, בין מספר חודשי מאסר ועד 10 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט התחשב בהליך הגמילה שעבר המערער ובנסיבות חייו המורכבות, מצא כי יש לחרוג ממתחם הענישה וגזר עליו 9 חודשי עבודות שירות. ערעור המדינה על קולת העונש שהוגש לבית המשפט המחוזי

התקבל, ועונשו של המערער הוחמר ל-18 חודשי מאסר.

30. בראי עיקרון ההלימה, לאחר בחינת הענישה הנוהגת, נסיבות ביצוע העבירות, מידת הפגיעה בערכים המוגנים ממעשי הנאשם והצורך בהעברת מסר חברתי מרתיע לציבור באשר למחיר לצד ביצוע העבירות בשל הנזק לערכים המוגנים מביצוע, מתחם הענישה באשר לעונש המאסר יקבע בין 10 ועד 24 חודשי מאסר בפועל.

העונש ההולם לנאשם

31. הנאשם, יליד שנת 1994, הודה בביצוע העבירות לאחר תיקון משמעותי בכתב האישום בעניינו ובכך חסך זמן שיפוטי. הגם שהודה בביצוע העבירות, בפני שירות המבחן הציג הנאשם גישה מצמצמת באשר לביצוע וטען כי על מנת להוזיל עליות רכש סמים בכמות גדולה בצפון על מנת למכור לחבריו במחירי עלות, ואף הכחיש שימוש בפלטפורמת הטלגרם. המדובר בגרסה שאינה עולה בקנה אחד עם הודייתו בעובדות כתב האישום, והוא אף לא חזר עליה בפניי. משאלה הם פני הדברים - קשה לייחס לנאשם נטילת אחריות מלאה וחרטה מלאה וכנה על מעשיו. יחד עם זאת, חיסכון הזמן השיפוטי וקבלת האחריות והחרטה מעצם ההודיה יישקלו לזכותו, כמו גם הסכמתו לחילוט משמעותי בסך 30,000 ₪ מתוך הכספים בסך 41,340 ₪ אשר נתפסו, המלמדת גם היא על מידה מסוימת של נטילת אחריות. בנוסף, שקלתי את התיקון המשמעותי שבוצע בכתב האישום המקורי במסגרת ההסדר, ואת העובדה שהוסכם כי הנאשם לא יוכרז כסוחר סמים וחילוט הכספים מידי יבוצע על פי הוראות הפסד"פ.

32. אשר לנסיבותיו של הנאשם, כמפורט בתסקירים לעונש, הנאשם גדל בסביבה מורכבת, ומגיל צעיר נאלץ להתנהל באופן עצמאי ולהתמודד עם קשיים באופן שאינו מותאם ליכולותיו, בהעדר פניות מצד הוריו לתמוך בו ולאור התמכרות אביו להימורים. הנאשם החל להשתמש בסמים בגיל 16, והשימוש בסמים אף נמצא ברקע ביצוע העבירות על ידו. להערכת שירות המבחן השימוש בקנבוס היווה עבור הנאשם מפלט ממפגש עם קשיי תפקודו, אך למעשה שימר חוסר יציבות והתנהלות בלתי אחראית, והוביל לטשטוש גבולות והעמקת מעורבות בעולם הסמים. הנאשם שירת בצה"ל כלוחם, ערק מהצבא לאחר שמשפחתו נקלעה לקשיים כלכליים, ריצה עונש מאסר בן 3 חודשים בגין כך, והמשיך לשרת בצה"ל בתור טבח, ולמעט עניין זה, נעדר עבר פלילי.

33. בסיוע שירות המבחן, במסגרת הליכי המעצר שולב הנאשם במשך מספר חודשים בהליך טיפולי אך חרף המלצת הגורמים המטפלים לא שמר על רציפות טיפולית. על פי התסקירים הנאשם לא שיתף פעולה באופן עקבי עם הטיפול, ולא הביע רצון להיעזר ולהעמיק בדפוסיו הבעייתיים. נמסר כי הנאשם מסר מספר בדיקות שתן נקיות, אך הודה כי חזר להשתמש בסמים באופן קבוע. הערכת שירות המבחן בתסקיר הסופי שהתקבל היא כי בשל התמודדותו של הנאשם עם מצב משפחתי מורכב ובשל קשייו להכיר בדפוסיו אישיותו הבעייתיים, הוא אינו בשל ופנוי רגשית להשתלב בהליך טיפולי ארוך טווח, הכל כמפורט לעיל בהרחבה בפירוט התסקירים.

34. צר לי שאלו הם פני הדברים, הנאשם לא השכיל לנצל את ההזדמנות אשר ניתנה לו, והתמונה העולה מהתסקיר המשלים איננה מבטיחה או מעודדת. לא נעלם ממני הקושי עבור הנאשם לרצות עונש של מאסר בגילו

הצעיר ובנסיבותיו המורכבות ואף הקושי לבני משפחתו. עינתי במסמכים הרפואיים **ענ/1-ענ/3** אותם אינני מוצאת לפרט מטעמי צנעת הפרט, וגם הם באים בין שיקולי. מבלי להתעלם מנסיבות הנאשם, לאור המפורט בתסקירים אודותיו, משלא נוצר פתח להתערבות טיפולית חרף ההזדמנויות שניתנו, וחרף גילו הצעיר, אינני מוצאת כי השתקם או שקיים סיכוי של ממש שישתקם המצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם לקולא בעניינו. כידוע, באשר לתנאי שעניינו סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם, על הנאשם הנטל להציג עובדות וראיות לסיכויי שיקום, שבראשם תסקיר שירות המבחן, להבדיל מטענות בעלמא (כב' הש' ד' ברק ארז בע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל** (18.4.2018)). במקרה דנן לא הוצגו כל ראיות המלמדות על שיקום ואף לא על סיכויי שיקום.

35. בהקשר זה אבהיר, לא נעלמה ממני המלצת שירת המבחן לגזירת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות על הנאשם (בהבחנה ממאסר מאחורי סורג וברח). כידוע, המלצת שירות המבחן, כשמה כן היא, ושיקולי בית המשפט בעת גזירת הדין רחבים מאלה הנשקלים על ידי שירות המבחן בהמלצתו. לאור מתחם הענישה שנקבע במקרה דנן, ובהעדר הצדקה לסטייה ממנו, הרי שממילא לא ניתן לקבוע כי עונש המאסר שייגזר על הנאשם ירוצה בעבודות שירות, וזאת חרף התאמתו לביצוען כפי שעולה מחוות הדעת העדכנית מיום 9.8.2020 שהתקבלה בעניינו. יש להזכיר כי בעת שליחת הנאשם לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות הובהר לו שאין בכך כדי ללמד על העונש שייגזר עליו.

36. כאמור, התסקירים בעניין הנאשם אינם מעודדים ונראה כי הנאשם לא נוטל אחריות אמיתית, וודאי לא מלאה על מעשיו, ולא ניתן לשלול קיומו של סיכון במצבו. בנסיבות אלה עתירת המאשימה למיקום עונשו במרכז מתחם הענישה שיקבע איננה בלתי סבירה, והיא נשקלה על ידי בכובד ראש, בראי האינטרס הציבורי ובכורתו בסוג זה של עבירות. בסופו של יום, חרף עתירת המאשימה על טעמיה, מצאתי לגזור את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה שנקבע, לצד ענישה נלווית. זאת בראי תיקון כתב האישום, הודיית הנאשם וחיסכון הזמן השיפוטי על ידו, הסכמתו לחילוט, נסיבותיו המורכבות וגילו הצעיר כיום ובעת ביצוע העבירות, וכן לאור חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, והעובדה שמאז לא הוגשו כנגדו תיקים נוספים, ובשים לב לתקופה בת החודשיים בה שהה במעצר בהליך דנן כמו גם התקופה הארוכה בה היה נתון תחת תנאים מגבילים.

37. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים כדלקמן:

- א. מאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים.
- ב. מאסר על תנאי למשך 9 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע על פי פקודת הסמים.
- ג. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירה על פי פקודת הסמים מסוג עוון.
- ד. קנס בסך 1,000 ₪ או 14 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 1.12.2020. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.
- ה. הנאשם יצהיר על התחייבותו בסך 8,000 ₪ להימנע במשך שנתיים מהיום מביצוע העבירה בה הורשע.

ו. בהתאם להסכמת הצדדים, אני מורה על חילוט סך של 30,000 ₪ מתוך סכום הכסף שנתפס על פי הוראת סעיף 39 לפסד"פ. יתר הכספים שנתפסו, כמו גם הרכוש שנתפס, למעט המשקלים האלקטרוניים, יוחזרו לנאשם. ככל שהופקדו כספים במסגרת ההליכים הקשורים להליך זה, יושבו הכספים לנאשם, בכפוף לכל מניעה על פי דין, לאחר שיתייצב לריצוי העונש.

ניתן צו להשמדת המוצגים: הסמים והמשקלים האלקטרוניים שנתפסו. אשר ליתר המוצגים, ניתן צו לשיקול דעת קצין משטרה, בתום 50 יום מהיום, ככל שלא יוגש ערעור.

זכות ערעור כחוק תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ה אלול תש"פ, 14 ספטמבר 2020, בנוכחות הצדדים.